

Herbestemming Luciakerk Ravenstein

**EEN PLEK VAN
BETEKENIS**

**TOEN, NU EN IN
DE TOEKOMST**

**Lucia
Kerk**

STICHTING ANNA LUCIA RAVENSTEIN

EEN PLEK VAN BETEKENIS

Het herbestemmen van een sacraal monument vraagt om een zorgvuldige benadering. Het is namelijk een plek van betekenis. En dat moet het blijven. Voor de Luciakerk in Ravenstein is precies dát het doel.

We zijn het herbestemmingsproces begonnen vanuit onze betrokkenheid bij Ravenstein. Want om het prachtige rijksmonument voor onze stad te behouden én de leefbaarheid te vergroten, is een transformatie nodig.

Willen we dat succesvol doen? Dan is niet alleen een zorgvuldige benadering vereist, maar ook een zakelijke. Als non-profit organisatie zorgen we er dan ook voor dat alle inkomsten voor de iconische kerk zijn. Verder zijn we flexibel: we anticiperen op actualiteiten en hebben oog voor wensen en behoeften.

Om van de Luciakerk een betekenisvolle plek te maken, is ook lef nodig. Een heleboel lef en een onbegrensde bevoegdheid. We hopen dat je tijdens het lezen van dit document voelt dat we daarover beschikken.

Tot slot steken we onze hand uit. Naar publiek, partners en andere betrokkenen. Voor onze generatie en voor volgende generaties. Werk je met ons samen?

Namens het bestuur van Stichting Anna Lucia Ravenstein,

Cor Strik, Founding father

INLEIDING

De lange levenslijn van de Luciakerk begon in 1729. Toen werd het Loterijfonds Ravenstein opgericht om de bouw te financieren met opbrengsten uit een loterij. Aan deze geschiedenis van bijna driehonderd jaar willen we twee hoofdstukken toevoegen: nu en de toekomst.

In dit document lees je niet alleen meer over de historie (toen). Maar ook over de instandhouding en herbestemming van de kerk (nu), en de latere exploitatie (de toekomst). Dat begint met een grondige restauratie van het unieke barokke sacrale monument, waarna bij de herbestemming eigentijdse en historische elementen samenkomen.

De rode draad in ons verhaal: bezieling, bezinning en beleving. Zoals vroeger.

BEZIELING

De Luciakerk is een plek waar het niet draait om wie je bent of wat je doet. Het gaat om wat jou met een ander verbindt. Jong en oud ontmoeten elkaar hier. Om kennis te delen, te leren en te doen. Én om het leven en de liefde te vieren.

BEZINNING

De Luciakerk wil zich weer tonen aan het publiek. Het monumentale interieur en de kunstcollectie die al eeuwen aan het bouwwerk verbonden zijn, hebben een nieuwe spreekbuis. Kunst in al haar vormen, met religie en spiritualiteit als verbindende factor. Euforie én momenten van bezinning houden het verleden van de kerk levend.

BELEVING

De Luciakerk grijpt je terwijl je wacht tot de voorstelling begint. Het gerestaureerde plafond is indrukwekkend. Geroezemoes, gedimd licht. De show begint. Je krijgt het gevoel dat je helemaal alleen in de ruimte bent. Ademloos toekijken en tot slot... een oorverdovend applaus. Dat ongrijpbare gevoel, die live ervaring: dát is beleving.

Lucia
Kerk

Bezieling
Bezinning
Beleving

*Lucia
Kerk*

TOEN

<i>De geschiedenis van de kerk</i>	10
<i>Culturele en maatschappelijke waarde</i>	14
<i>Over het vestingstadje Ravenstein</i>	17

NU

<i>De instandhouding en herbestemming van de kerk</i>	20
<i>Van instandhouding...</i>	23
<i>... tot herbestemming</i>	26
<i>Onze organisatie</i>	20

TOEKOMST

<i>De exploitatie van de kerk</i>	33
<i>Wat: Bezieling, bezinning en beleving</i>	34
<i>Wie: De kerk is van ons allemaal</i>	36
<i>Waarom: Excellent gastheerschap in een rijksmonument</i>	39
<i>Hoe: Een community met kansen</i>	40
<i>Wanneer: We staan in de startblokken</i>	43

TOEN

Lucia
Kerk

TOEN

DE GESCHIEDENIS VAN DE KERK

Het Land van Ravenstein, 1729.

In Het Land van Ravenstein, dat in bezit is van de Duitse vorst Karel III Filips van de Palts-Neuburg, heerst godsdienstvrijheid. Terwijl katholieken op andere plekken in de Republiek der Nederlanden het moeten doen met schuur- of schuilkerken, kan er in de Ravensteinse vrijstaat een katholieke kerk gebouwd worden.

Dat komt goed uit, want de bestaande parochiekerk is te klein geworden door de grote toeloop van katholieken, die door protestantse overheersing elders worden verdreven. Voor de bouw van die nieuwe kerk wordt het Loterijfonds in het leven geroepen. Met succes: de opbrengsten uit de loterij zijn al snel groot genoeg om de bouw te starten. In 1735 opent de Sint-Luciakerk haar deuren.

UNIEKE DUITSE BAROKSTIJL

De Luciakerk werd gebouwd in het midden van de oude stad: op de hoek van de Marktstraat en de Sint-Luciastraat. Sindsdien beheersen de koepel en de toren het silhouet van de stad. Uniek is niet alleen de ontstaansgeschiedenis, maar ook de bouwstijl. De kerk is namelijk gebouwd in de Duitse barokstijl, waarvan slechts enkele bouwwerken in Nederland bekend zijn. Het is zelfs de enige katholieke kerk in deze stijl in ons land.

Lucia
Kerk

BIJZONDER EXTERIEUR

Kenmerkend voor de kerk is het schip, het deel waar de kerkgangers zitten. Dit heeft een vierkante plattegrond met afgeschuinde zijden. Tegen het koor, waar het altaar is, staat een achthoekige toren. Verder heeft het bouwwerk een mansardedak

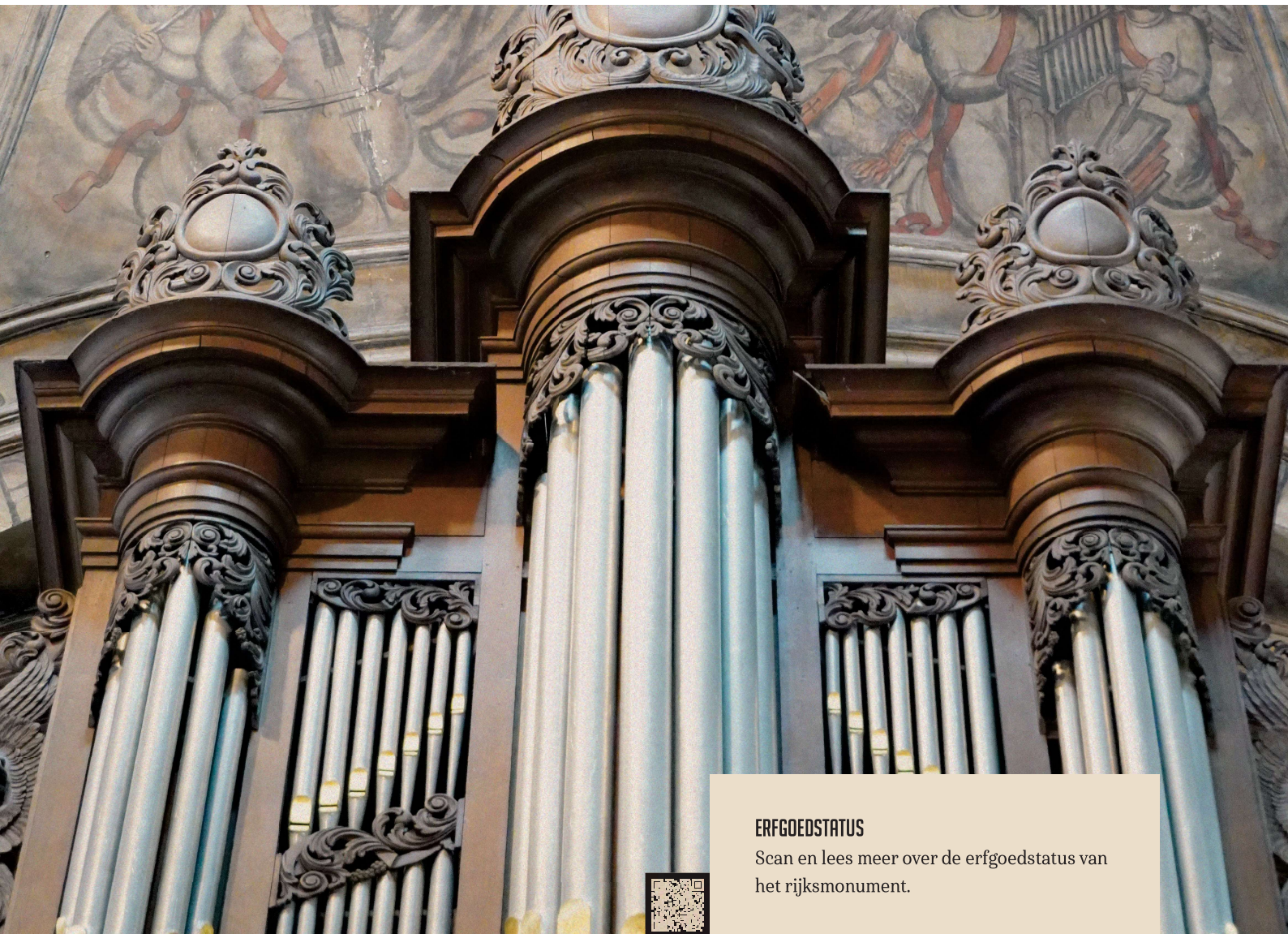
met koepelgewelf en staan er beelden in de nissen aan de buitenkant. Onder de vloer is een crypte: een overwelfde kelder met aan weerszijden 38 grafplaatsen. Deze waren tot 1828 in gebruik en zijn in 1990 dichtgemetseld.

“

“In het centrum van Ravenstein staat een monument met zo'n rijke geschiedenis dat het uniek mag worden genoemd. De katholieke barokke bouwstijl is een zeldzaamheid. Ten tijde van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden mochten de katholieken aldaar en in het generaliteitsland Brabant geen kerken bouwen, noch in het openbaar hun geloof belijden. Maar in de Vrijstaat Ravenstein gold vrijheid van godsdienst. De Luciakerk werd een toevluchtsoord voor geloofsvervolgden die vanuit de omringende gebieden hier hun geloof konden belijden. “Asielverlening” avant la lettre! De Stichting Anna Lucia Ravenstein heeft begrepen dat een gebouw met zo'n unieke historische status voor de toekomst behouden moet blijven. Om Lucia weer tot kloppend hart van de gemeenschap te maken verdient alle lof. Van overheidswege financiële ondersteuning is noodzakelijk voor behoud van dit unieke monument.”

JET NEERINCX

Inwoner Ravenstein

ERFGOEDSTATUS

Scan en lees meer over de erfgoedstatus van het rijksmonument.

“

“De Luciakerk is de enige barokke parochiekerk in Nederland. De ligging in het centrum van 't stadje en de betrokkenheid van de inwoners bij dit rijksmonument, zijn uniek. Ik ben groot voorstander van gebruik én hergebruik van erfgoed. Het is goed voor het behoud van monumenten en draagt bij aan de leefbaarheid, zo ook voor de Luciakerk. Het wordt een perfecte plek waar mensen samenkomen voor overleg, bezinning en ontmoeting, en om te genieten van cultuur.”

SIDNEY VAN DEN BERGH

Wethouder gemeente Oss

**Lucia
Kerk**

MONUMENTAAL INTERIEUR

Niet alleen het exterieur is bijzonder en monumentaal, het interieur is dat ook. Zo staat het orgel, waar nog wekelijks op gespeeld wordt, op de lijst van monumentale interieurelementen. Het instrument dateert uit 1738 en wordt toegeschreven aan Matthijs van Deventer. Orgelbouwer FC Smits heeft omstreeks 1864 het orgel aanzienlijk vergroot met een pedaal en tweede klavier.

Ook op de lijst van monumentale interieurelementen: het hoogaltaar, de preekstoel, de koorbanken met rijkgesneden rugschotten, vier biechtstoelen en een 15e-eeuws achtkantig doopvont.

Nota bene – Alle elementen hebben een beschermde status en blijven eigendom van het parochiebestuur. Verder heeft Stichting Anna Lucia Ravenstein het eerste recht van expositie op de barokke kunstcollectie, die al eeuwen aan de kerk verbonden is. Onderdeel daarvan zijn onder andere 18e-eeuws zilverwerk en houten reliekhouders.

VERANDERINGEN IN HET INTERIEUR

Ooit had de kerk drie barokke altaren, maar die zijn er niet meer. En zo is het interieur in de loop der jaren nog veel meer veranderd. Een overzicht.

1875-1878

In 1875 kreeg de kerk nieuwe ramen. Twee jaar later werden ook de banken en de vloer vervangen. Weer een jaar verder werd de stenen lambrisering vervangen door marmer.

1912-1913

Nadat de meeste beelden van het hoogaltaar in de 18e eeuw al waren vernieuwd, werden de twaalf apostelbeelden (uit 1737) in 1912 en 1913 vervangen. Drie daarvan staan nog in het depot: 'de drie bandieten'.

1930

Begin jaren dertig van de vorige eeuw werden de gebrandschilderde ramen aangebracht. Na de oorlog werd dit aangevuld.

1935

Bij het tweehonderdjarig jubileum werd de kerk versoberd, wat toen gebruikelijk was. Zo verdwenen twee barokke altaren. Ook werd het rijkgedecoreerde barokke plafond vereenvoudigd: Jos ten Horn en Piet Koppens brachten schilderijen aan op het plafond, in een voor die tijd moderne boeren jugendstil.

TOEN

CULTURELE EN MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Een kerkmonument is als een magneet: de open deuren maken nieuwsgierig. Daar hoef je niet eens religieus voor opgevoed te zijn. Ga je naar binnen? Dan vind je daar talloze verhalen over de lokale geschiedenis.

Dankzij haar bijna driehonderdjarige bestaan vertelt de Luciakerk vele verhalen over Ravenstein. En zeker als middelpunt van de stad. Deze geschiedenislessen moeten we blijven vertellen, want de historie van het Land van Ravenstein is anders dan dat van de rest van het land. Interessant voor jong en oud. Uit onze eigen regio én voor toeristen.

EEN ONVERVANGBAAR GAT

Als de Luciakerk uit het Ravensteinse straatbeeld verdwijnt, zou er een onvervangbaar gat geslagen worden. Dan gaat niet alleen de kerk verloren, die in de landelijke top tien van sacrale monumenten staat, maar ook een belangrijk deel van de geschiedenis. En daar blijft het niet bij, want de Luciakerk was en is een ontmoetingsplek. De culturele en maatschappelijke waarde van het bouwwerk is dus enorm.

GROEIENDE WAARDE

Vroeger al kwamen mensen naar de kerk voor bezieling, bezinning en beleving. En als het aan ons ligt, wordt dat alleen maar meer. Voor mensen uit Ravenstein en daarbuiten. Daardoor blijft de waarde van de kerk niet alleen bewaard, maar groeit die zelfs.

Lucia
Kerk

“

“Persoonlijk vind ik het een supermooi initiatief om de Luciakerk als centraal punt van Ravenstein in stand te houden. Op deze plek kunnen ondernemers en bewoners van Ravenstein en omstreken samenkomen en evenementen organiseren. Een echt gemeenschapshuis, wat de kerk van oudsher natuurlijk ook is. Als ondernemer zie ik de kerk als een prachtige locatie in de buurt van Versaen. Een uitvalsbasis voor grotere evenementen, waar ons restaurant te klein voor is, zoals proeverijen of grotere diners.”

HANS DERKS

Chef-eigenaar Restaurant Versaen

“Horeca en cultuur horen bij het stadcentrum van Ravenstein. Het initiatief om de Luciakerk hierin te betrekken is een welkome aanvulling op het huidige aanbod. Ik heb het volste vertrouwen dat de kerk een mooie functie krijgt, en dat er goed gebruik wordt gemaakt van dit prachtige pand.”

FEDOR KERKHOF

Inwoner Ravenstein

NATUUR TOERISTISCHE TREKPLEISTER

Ravenstein ligt centraal langs de rivier de Maas. Na de uitvoering van de plannen van de Meanderende Maas zal dit gebied een belangrijke natuur toeristische trekpleister worden in de regio! Scan de QR-code en bekijk de plannen.

Lucia Kerk

“

“De Luciakerk is voor mij een opmerkelijk, prachtig historisch monument. Het gebouw heeft een schitterende en opvallende kerkelijke architectuur, met gotische elementen die de aandacht trekken – van de lokale bevolking én van de vele duizenden toeristen die onze vestingstad bezoeken. Na de restauratie biedt de kerk een sfeervolle ambiance voor bijzondere, unieke en culturele activiteiten voor de hele regio Noordoost-Brabant.”

PHILIP VROMEN

Voorzitter Toeristisch Informatiecentrum Ravenstein

OVER HET VESTINGSTADJE RAVENSTEIN

Ooit een rooms-katholieke vrijstaat aan de Maas, inmiddels één van de pareltjes van de gemeente Oss: dat is Ravenstein. Het vestingstadje staat bol van het cultuurhistorisch erfgoed.

Ravenstein werd in 1360 gesticht. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog was Ravenstein een veilige haven voor rooms-katholieken, die hier in vrijheid konden wonen en hun geloof belijden. Tijdens een stadswandeling ontdek je de vele interessante, historische bezienswaardigheden die Ravenstein biedt. Een dagje Ravenstein is dan ook eenvoudig te vullen, want naast indrukwekkend erfgoed biedt het stadje prachtige natuur langs de Maas, goede restaurants en hippe bierlokalen.

TALLOZE BEZIENSWAARDIGHEDEN

Tussen de historische gebouwen is een lint van hedendaagse Bossche School architectuur geweven. De volledig gerestaureerde korenmolen De Nijverheid is de hoogste molen van ons land. Stadsbrouwerij Wilskracht met streekwinkel is er nu gevestigd, waar je in elk ambachtelijk gebrouwen biertje Ravensteins rijke geschiedenis kunt proeven. In het Leerlooierijmuseum – in de mooie stadstuin aan de gracht – leer je alles over de 19e-eeuwse industriële geschiedenis van het stadje. Het Philips van Kleef Bolwerck is een vestingwerk naar oud-Italiaans model, dat in 2011 – zo'n vijfhonderd jaar na aanleg – werd herontdekt en direct herontwikkeld.

HARTELIJKE GASTVRIJHEID

De gemeenschap van Ravenstein is zeer divers. Je zou bijna denken aan de samenstelling van een grote stad. Dit schijnt zelfs nog te verwijzen naar de tijd dat Ravenstein een vrijstaat was en een toevluchtsoord voor andersdenkenden. Een geboren of getogen Ravensteiner zal je op straat altijd groeten. Het is inmiddels een mengelmoes van jong en oud met veel import en wereldse invloeden die samen zorgen voor een harmonieus palet. De hartelijke gastvrijheid die je in heel Ravenstein voelt, heeft dus zeker ook een historische component.

Bron: Zuiderwaterlinie.nl

NU

Lucia
Kerk

DE INSTANDHOUDING EN HERBESTEMMING VAN DE KERK

Om de Luciakerk voor Ravenstein te behouden – en daarmee dus ook een uniek monument, vele verhalen én een ontmoetingsplek voor volgende generaties – is herbestemming noodzakelijk. Dat is een complexe opdracht, omdat eerst een forse restauratie nodig is.

De instandhouding en herbestemming van de Luciakerk vraagt om offers, dat is onvermijdelijk. Toch ligt er vooral de belangrijke taak om de gesamt-kunst te behouden. Oftewel: het geheel van het exterieur en het interieur, mét het sacrale karakter. Wij geloven dat het kan. Sterker nog: we hebben al het nodige werk verzet.

“

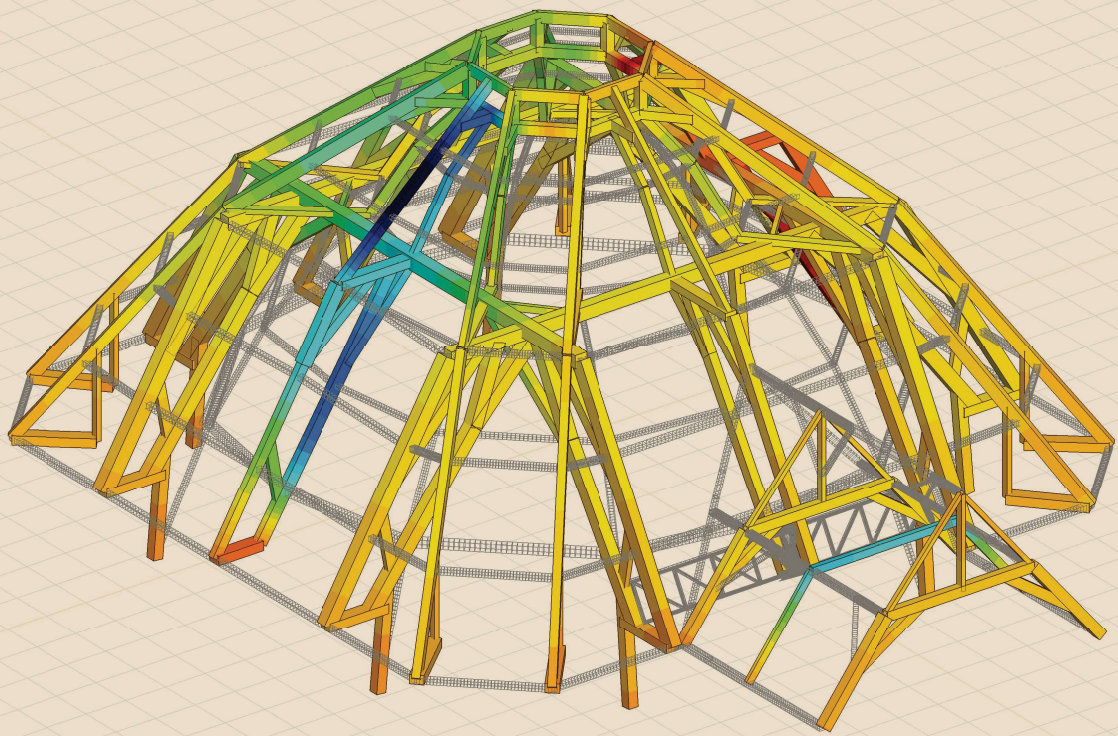
“De Luciakerk behouden voor Ravenstein en haar herbestemmen tot een toegankelijke plek voor beleving, bezinning en bezieling kent vele uitdagingen. Het is van cruciaal belang dat we als gemeenschap onze krachten bundelen om hét doel te bereiken. Alleen door een hechte samenwerking kunnen we de nodige stappen zetten om ons monument te behouden en te laten floreren. Laten we samen streven naar een toekomst waarin ons erfgoed gekoesterd en beschermd wordt, voor de generaties die na ons komen. Leuk detail: ik ben in 2003 in de Luciakerk getrouwd!”

MARGO HUIJERJANS

Financieel adviseur

Lucia
Kerk

Lucia
Kerk

VAN INSTANDHOUDING...

De instandhouding van de ruwbouw en de beschermde interieuronderdelen behouden: daar gaan we voor. Dit is de status anno nu.

VOORWAARDEN

Voorafgaand aan de koop van de Luciakerk heeft het parochiebestuur de kerk aan de eredienst onttrokken. Daarbij is vastgelegd dat Stichting Lucia Ravenstein het eerste recht heeft om de kunstcollectie van de kerk te exposeren. De interieurelementen met beschermde status blijven eigendom van het parochiebestuur. Daarbij gaat het om het hoogaltaar, de biechtstoelen, de koorbanken, de preekstoel, het doopvont en het orgel.

Door het bisdom zijn bijzondere bepalingen opgesteld, die deel uitmaken van de koop en herbestemming. De goedkeuring van het bisdom, en de afwijzing van de bezwaarprocedure in Rome, bevestigen dat ons plan toekomstbestendig is. Met als doel: volgende generaties laten delen in de geschiedenis en schoonheid van dit monument.

EEN BOUWKUNDIGE VERKENNING

In 2022 zijn we een bouwkundige verkenning gestart om de technische staat van de Luciakerk te bepalen. Dat heeft veel nieuwe gegevens en inzichten opgeleverd. Deze data zijn van belang voor het plan van aanpak nu, maar ook voor later. Over pakweg honderd jaar kunnen mensen zich hier nog steeds op beroepen.

Bij de verkenning hebben we het hele monument in kaart gebracht samen met de gemeente Oss, Bureau Hylkema, Constructiebureau De Prouw, de MvL Groep, Bouwbedrijf van Dinther, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Monumentenwacht en restauratie-experts. Dit zijn de belangrijkste uitkomsten:

De constructie

De grootste bouwkundige uitdaging zit in de balkenconstructie die de buitenkap en het plafondgewelf draagt. Deze is in de afgelopen 290 jaar op meerdere plekken verzwakt door verzakking, vochtschade, aantasting door insecten en de tand des tijds. Gelukkig is het technisch mogelijk om de schades te verhelpen. En de moeite waard: experts hebben het plafond in 2023 op meerdere plekken opengemaakt en vastgesteld dat de kap vernuftig in elkaar zit. Om gevolgschade te voorkomen, is duurzaam restaureren noodzakelijk.

NU

MAGAZINE MONUMENTAAL

Scan en lees het artikel over de
Luciakerk in het magazine *Monumentaal*
Beursspecial – editie 01, 2024

Het plafond

Samen met een stucwerk-expert en een restauratieschilder hebben we uitvoerig gekeken naar de staat van het plafond en de bijzondere schilderingen. In de jaren '30 van de vorige eeuw is op de kalkondergrond van het plafondgewelf een gipslaag aangebracht. Omdat beide materialen lastig hechten, laat het gips op meerdere plekken los. Samen met de scheuren geeft dit zorgen. Om de veiligheid van bezoekers te waarborgen, moeten deze delen opnieuw gefixeerd worden. Met zo min mogelijk aantasting van de monumentale schilderwerken.

Nota bene – Overige ingrepen brengen we op advies in kaart in een zesjarig instandhouding- en onderhoudsplan.

VERGUNNINGEN EN TOEZICHT

De omgevingsvergunningen voor de restauratiefases zijn definitief afgegeven door de gemeente. Er is een bouwteam samengesteld dat bestaat uit leden van de gemeente, de Monumentenkamer en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

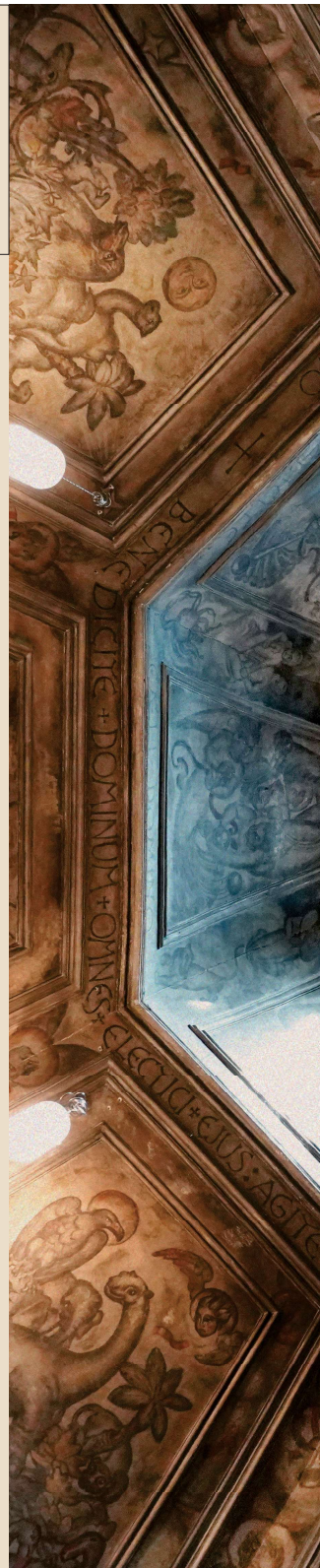
Dit bouwteam beoordeelt elke stap die we zetten. Zowel in de voorbereiding, als in de uitvoering. Zo is een zorgvuldige restauratie gegarandeerd.

DUURZAME AANPAK

Het renoveren en blijven gebruiken van de Luciakerk is natuurlijk al de ultieme vorm van duurzaamheid. Zo krijgt niet alleen het bouwwerk een nieuw leven, maar ook de interieurelementen met beschermde status. En we gaan nog een stap verder in de renovatieplannen. Denk aan duurzame verwarmingsalternatieven, duurzame beglazing en verbetering van isolatiewaarde. Ook het garanderen van de akoestische waarde van het monument hoort hierbij, zodat de herbestemming van het monument toekomstbestendig is – en daarmee de instandhouding.

Tot slot hoort lokaal ondernemen bij een duurzame aanpak. Net als een samenwerking met diverse zorgorganisaties. Zo krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans als assistent-medewerker in de kerk. En kunnen ze naast onze vaste medewerkers doorgroeien tot volwaardige arbeidskrachten.

Lucia
Kerk

“

Met mijn achtergrond als projectmanager gaat mijn hart sneller kloppen bij de realisatie van een dergelijk historisch pareltje in het hart van Ravenstein.

De uitdagingen tot realisatie zijn groot, de kunst van projectmanagement is om deze samen te brengen, het overzicht te houden en hierop te anticiperen dusdanig dat er geen verrassingen ontstaan en dat de doelstelling in tijd en geld gehaald wordt.

Trots ben ik dan ook toen aan mij de vraag gesteld werd of ik de rol van penningmeester wilde gaan vervullen. Ook hier geldt: financieel het overzicht houden, het inschatten van de risico's en zo het voorkomen van verrassingen.

Leidraad bij een geslaagd project is altijd de juiste communicatie met stakeholders, maar nog meer met het eigen team. De verbinding die ik voel en die spreekt uit dit mooie boek geeft mij alle vertrouwen dat wij gaan slagen in onze doelstelling: de Luciakerk voor Ravenstein behouden.

JAAP TER HAAR
Penningmeester

... TOT HERBESTEMMING

Waar andere kerken worden gestript, blijft bij de Luciakerk beschermd erfgoed behouden. Zowel het casco als het interieur. Dat maakt de kerk de eerste plek waar religieuze historie en wereldse herbestemming samenkomen.

DIVERSE VOORZIENINGEN

Voor de herbestemming zijn nieuwe voorzieningen nodig, zoals vergaderruimte, kleedkamers, toiletgroepen, ruimte voor opslag en techniek. Al deze faciliteiten kunnen we onderbrengen in de bestaande bebouwing van de bij-sacristie. De museale ruimte, het podium, de horeca en een garderobe komen in het schip van de kerk.

EN VERDER...

- 'Oogsten' we enkele kerkbanken en de schotten van de collectantenbanken voor andere interieurelementen
- Komt er een eigentijds buffetmeubel voor een stijlvol ontvangst
- Bieden de biechtstoelen straks als etalage een kunstzinnige blik
- Worden de glas-in-loodramen duurzaam hersteld
- Voorzien we delen van het gebouw van na-isolatie
- Onderzoeken we de mogelijkheid van zonnepanelen
- Maken we een duurzaam tochtportaal
- Voeren we de bijverwarming zoveel mogelijk gasloos uit
- En plaatsen we thermische en geluidsisolerende voorzetramen voor een goede klimaatbeheersing – dat is onder andere positief voor het orgel en het stucwerk.

“

“Voor een herbestemmingsproces van een monument, en in het bijzonder een kerk, is lef nodig. Gelukkig ontbreekt het mijn partner Frans en mij daar niet aan. Lef, en ook passie en bevolegenheid, zijn de gedeelde waarden waaruit dit initiatief is ontstaan. Iemand moest het doen, want het kan niet zo zijn dat dit bijzondere monument verder verwaarloosd zou raken. In de herbestemde Luciakerk staat voor mij ‘verbinden’ centraal, daar is het ooit om begonnen. Mijn liefde voor architectuur helpt bij de zoektocht om de historische waarde en eigentijdse herbestemming elkaar in harmonie te laten vinden. Het bewaken van dit proces vraagt veel zorgvuldigheid. Ik kijk uit naar het moment dat we bezoekers verwelkomen in de Luciakerk. En dat we trots het leven vieren!”

COR STRIK

Bestuurslid

“

“Ik ben geboren en getogen in Huisseling, een dorp vlak bij Ravenstein. Ik ging in Ravenstein naar de basisschool, was lid van de plaatselijke harmonie en van de tennisclub. En mijn vader gaf Duits aan de mavo. Met andere woorden: de torens van de Luciakerk waren nooit ver weg. Sinds een tijd woon ik weer in Ravenstein. Als ik nu de torens zie, herinneren ze mij aan een fijne en onbezorgde jeugd. Het was voor mij dan ook meteen duidelijk dat ik iets wilde betekenen in de herbestemming van de Luciakerk. Met mijn achtergrond in organisatieontwikkeling kan ik een waardevolle bijdrage leveren aan het opbouwen van onze organisatie. Het doel is een stevig fundament neerzetten, omringd door een netwerk aan ambassadeurs. De Luciakerk als vaste waarde in de gemeenschap, van Ravenstein en daarbuiten: dát is het doel.”

KAREN VAN MUNSTER

Secretaris

ONZE ORGANISATIE

De Lucia Community is een vrijwilligersorganisatie die ontstaan is vanuit betrokkenheid. Iedereen wil een steentje bijdragen om de instandhouding en herbestemming te realiseren.

De eigenaarsstichting en beheerstichting trekken gezamenlijk op. Zij vertegenwoordigen het monument als entiteit. Samen hebben ze zorg voor de professionele planmatige aanpak van de restauratie en het onderhoud. Daarnaast ontwikkelen ze beleid voor de instandhouding en de herbestemming. De ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling) borgt de fondsenwerving, subsidieaanvragen en sponsor-schappen.

EXPLOITATIE

Na de restauratie van het monument wordt de exploitatie in een aparte ondernemingsvorm ondergebracht. Hierdoor blijven de diverse geldstromen overzichtelijk en gescheiden. Vanuit het rendement van deze exploitatie zal jaarlijks een gift gedaan worden aan de ANBI stichting. Hierdoor wordt het mogelijk om reserveringen op te bouwen voor toekomstig onderhoud. Op deze manier is de gehele geldstroom dienstbaar aan de instandhouding van de Luciakerk. Op deze wijze van sociaal ondernemerschap wordt het monument behouden, de sociale en culturele impact van het monument gewaarborgd en de leefbaarheid van Ravenstein als kern vergroot.

JONGERENRAAD

Wil jij jouw stem laten horen en bijdragen aan de toekomst van ons prachtige monument? Dit is jouw kans! Meld je aan voor onze jongerenraad en deel je frisse, eigentijdse ideeën. Samen maken we een verschil en brengen we geschiedenis tot leven. Aanmelden kan via: info@luciaravenstein.nl

DE LUCIA COMMUNITY DRAAGT ZORG VOOR:

- Exploitatie en Conceptontwikkeling activiteiten tot instandhouding
- Fondswerving
- Klein onderhoud
- Administratie
- PR & Communicatie
- Financien
- Uitvoering activiteiten, planning, organisatie & uitvoering
- Ambassadeurs & vrijwilligers

TOEKOMST

Lucia
Kerk

Lucia Kerk

“

De Lucia heeft in het verleden altijd een centrale plek ingenomen in de samenleving en kan deze rol nu blijven vervullen. Ook in het carnavalshart van de Ravensteinse gemeenschap. Het gebruik van de Luciakerk biedt een ware kans als toevoeging op onze activiteiten, die we op en om de markt organiseren. Van KolderKunst tot de Carnavalsdienst.”

HEIN VAN DOMMELEN

Voorzitter Stichting Carnaval Ravenstein

DE EXPLOITATIE VAN DE KERK

De instandhouding en herbestemming van de Luciakerk is alleen uitvoerbaar als we dit monument commercieel exploiteren. Dat gaan we dan ook doen aan bedrijven en particulieren, waarbij we winst doneren aan de kerk. Zo kunnen we het bouwwerk onderhouden en behouden.

Een nieuwe plek van betekenis: dat wordt de Luciakerk op verschillende fronten. Als ultieme locatie om het leven te vieren. Als cultureel podium om te ontsnappen aan de waan van de dag. En als ontmoetingsplek: voor zakenrelaties tot en met verenigingen. Ondertussen gaat de kerk gewoon verder met het vertellen van de vele verhalen over de rijke Ravensteinse geschiedenis.

“

“De Luciakerk in Ravenstein is een toplocatie, die uitblinkt als multifunctioneel gebouw. Naast religieuze ceremonies biedt de kerk ruimte voor culturele evenementen en sociale bijeenkomsten, wat haar waardevol maakt voor de lokale gemeenschap. De veelzijdigheid trekt ook veel mensen van buitenaf aan. Zij kunnen genieten van concerten, exposities en lezingen. In de toekomst zal de samenwerking met Hotel Restaurant De Keurvorst deze dynamiek verder versterken. Samen zullen we nog gevarieerdere evenementen en activiteiten organiseren. Hierdoor blijft de Luciakerk in Ravenstein een levendig centrum van cultuur en saamhorigheid.”

HAN VAN DEN BERG

Mede-eigenaar HR Stadsherberg de Keurvorst

Wat

BEZIELING, BEZINNING EN BELEVING

*Wat er in de toekomst gebeurt
in de kerk is niets nieuws.
Ook straks draait het om
bezieling, bezinning en
beleving. Alleen de manier
waarop is anders.*

BEZIELING

Van bruiloften en jubilea tot met trouwen en rouwen: diverse ceremonies en evenementen kunnen in de kerk plaatsvinden. Ook is er plek voor meditatie, educatie en workshops.

BEZINNING

Exposities, symposia en vergaderingen? De Luciakerk is dé plek. Net als voor uiteenlopende maatschappelijke activiteiten.

BELEVING

Een speciaal podium voor muziek en theater: dat biedt het monument. Ook voor private dining kunnen mensen aanschuiven.

“

“Als KBO hopen we dat de herbestemming van de Luciakerk de kracht van Ravenstein als gemeenschap gaat stimuleren. De wens dat spiritualiteit en zingeving hun plek behouden is groot. Deze opdracht wordt uitgevoerd door de “jongere” generatie. Als seniorenclub moeten wij erop vertrouwen dat zij dit op een respectvolle manier gaan uitvoeren. Zodat het Ravenstein en alle liefhebbers van cultuur en erfgoedtoerisme samenbrengt in ons mooie stadje!”

MILDRED VAN SCHAİK VERSTEGEN

Namens bestuur KBO Ravenstein

Wie

DE KERK IS VAN ONS ALLEMAAL

Van jong tot oud. Van Ravensteiners tot toeristen. En van gezinnen tot zakenlui. Bij de entree staat voor iedereen Welkom met een hoofdletter geschreven.

CEREMONIES EN EVENEMENTEN

Voor particulieren en bedrijven die gasten willen ontvangen in de exclusieve ambiance van het rijksmonument. Daarmee bekrachtigen ze hun stijl en eigenheid.

MAATSCHAPPELIJKE ACTIVITEITEN

Voor inwoners van Ravenstein en omgeving (van alle leeftijden) is de kerk een ontmoetingsplek. Deze doelgroep heeft brede interesses, van gemeenschapszin tot een inspirerend samenkomen, en vaak een verbinding met de kerk.

MUZIEK, THEATER EN EXPOSITIES

Vooral cultuurliefhebbers (van 18 tot 88 jaar), die binnen een straal van 25 kilometer rond Ravenstein wonen. Voor specifieke genres zoals klassiek komen bezoekers zelfs van verder naar dit unieke podium.

TOERISME EN EDUCATIE

Toeristen (met name 55-plussers) met een voorliefde voor natuur, erfgoed en religie bezoeken Ravenstein. Als ze hier toch zijn, mag een bezoek aan de Luciakerk niet ontbreken. Ook willen we scholieren kennis laten maken met de lokale geschiedenis en de kerk.

28 29
DEC

Beleef het met

NIEK BAAR

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh incididunt ut laoreet dolore.

Lucia Kerk

Tickets via
LUCIARAVENSTEIN.NL

“

“Paradiso op een kleinere schaal! Toen ik voor de eerste keer toevallig bij de Luciakerk binnenstapte, zag ik als muzikant en ondernemer meteen de mogelijkheden die dit monument biedt. Maar hoe kan het dat een prachtig gebouw als dit – aan de kop van de Marktstraat in Ravenstein – dicht zou moeten zijn? De cafés, restaurants en winkels in de straat missen de kroon, die dit alles doet leven. Ik zie in de kerk een bruisende regionale hotspot voor cultuur, muziek, theater, dans en alle vieringen daaromheen, die de stad opnieuw in bloei zetten. Ik wil me graag inzetten om dit mogelijk te maken.”

HANS VERWEIJ
Bestuurslid

Lucia Kerk

“

“Wat ons in de Luciakerk raakte, zijn de prachtige locatie en de passie achter de organisatie van dit mooie project. Een historisch gebouw in het hart van het stadscentrum, met een mooie bestemming voor de hele samenleving. Wij kunnen niet wachten om gasten culinair te verwennen in een adembenemende ambiance!”

JEROEN VAN DEN BERG

Lekker van Jeroen catering

Waarom

EXCELLENT GASTHEERSCHAP IN EEN RIJKSMONUMENT

Wat de Luciakerk zo bijzonder maakt? Talloze elementen dragen daaraan bij. Dit zijn de drie belangrijkste succesfactoren.

RIJKSMONUMENT LUCIAKERK

De kerk zelf is het belangrijkste unieke selling point. Gebouwd in de 18e eeuw, in een unieke barokke stijl en met de mooiste verhalen over de geschiedenis van Ravenstein. Die elementen maken het bouwwerk zelfs een private label, dat staat voor bezinning, bezieling en beleving.

GASTHEERSCHAP

In het hart van vestingstad Ravenstein staat excellent gastheerschap centraal. Bij de kerk is het ontvangst altijd maatwerk, gekenmerkt door aandacht en een persoonlijke benadering. Hier word je gezien. Aan iedere bijeenkomst voegen we bovendien iets verrassends toe, zodat er nog lang over nagepraat zal worden.

SAMEN

Een model optuigen waarmee de Luciakerk in haar eigen onderhoud voorziet: van begin af aan is dat de intentie van de Lucia Community. En we doen het niet alleen, maar juist samen. Iedere toekomstige bezoeker draagt bij aan de instandhouding van een rijksmonument uit 1729. Dat maakt de kerk nóg unieker.

Hoe

EEN COMMUNITY MET KANSEN

De basis voor een succesvolle exploitatie is dezelfde als voor de instandhouding en herbestemming van de kerk: een betrokken community die kansen ziet én pakt. Volgens ons zijn er die dan ook volop.

VRIJWILLIGERS EN PERSONELE BEZETTING

Vrijwilligers geven de kerk een toekomst. Maar daar krijgen ze ook iets moois voor terug. Ze komen in contact met mensen die ze anders misschien wel nooit hadden ontmoet. Waaronder de assistent-medewerkers, die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben (zie hoofdstuk Nu, duurzame aanpak op pagina 24).

ONZE AMBITIE VOOR HET EERSTE JAAR

– Unieke bezoekers	15.000
– Stiekeme gebedjes	20.000
– Verwonderingen	14.990
– Emoties	10.000
– Cultuur en Maatschappelijke events	32
– Bruiloften	28
– Afscheidsrituelen	40
– Podiumevents	30
– Businesssevents	25
– Vervolgbezoeken aan Ravenstein	10.000

ANALYSE

Voor onze organisatie stond het allang vast dat we van de kerk een nieuwe plek van betekenis zouden maken. Een interne en externe analyse stemt nog positiever, want daaruit komen vooral kansen naar voren.

De Luciakerk:

- Heeft een rijke geschiedenis en architectonische waarde, wat aantrekkelijk is voor evenementen die op zoek zijn naar een bijzondere sfeer.
- Kan worden geassocieerd met exclusiviteit en prestige, wat interessant is voor bijeenkomsten met een bepaalde status of uitstraling.
- Biedt een prachtige en fotogenieke omgeving, wat een extra voordeel is voor evenementen zoals bruiloften of zakelijke bijeenkomsten.
- Heeft culturele en historische betekenis, waardoor het aantrekkelijk is voor evenementen die verbinding willen maken met cultuur en erfgoed.
- Biedt kansen voor thematische evenementen, die passen bij de historische of culturele context van de locatie.
- Draagt bij aan toerisme en publiciteit, wat extra kansen biedt voor evenementen die streven naar een breder publiek.
- Kan samenwerken met culturele organisaties die een link hebben met kunst, geschiedenis en erfgoed.

“

“Als bestuurslid met een achtergrond in de financiële dienstverlening draag ik graag bij aan impactvolle projecten. Ik wist dat de herbestemming een grote uitdaging zou worden, maar ik denk in mogelijkheden en oplossingen. En het past bij mijn motto: als het makkelijk was, hadden ze me niet gevraagd. De Luciakerk is niet weg te denken uit Ravenstein. Een werkelijk prachtig historisch monument, van binnen en buiten. Altijd al een plek voor beleving, bezieling en bezinning, maar vernieuwing is nodig om de kerk toegankelijk te maken voor alle inwoners van Ravenstein en omstreken. Ons bestuur, gedreven door diversiteit, doorzettingsvermogen en – niet onbelangrijk – gezelligheid, blijft de juiste stappen zetten om dit te realiseren.”

MIRJAM GIESBERS

Voorzitter

*Lucia
Kerk*

Wanneer

WE STAAN IN DE STARTBLOKKEN

Veel voorbereidend werk is gedaan en de vergunningen zijn binnen. Oftewel: we staan in de startblokken voor de restauratie en herbestemming van de Luciakerk.

Subsidies van de overheid zijn noodzakelijk. Daarnaast hebben we ook externe financiering nodig om de restauratie en herbestemming uit te voeren. We komen graag met jou in contact als je gelooft in ons project en de Luciakerk als monument mee in stand wilt houden. Met jouw hulp kunnen we samen écht iets goeds doen!

Hopelijk kunnen we medio 2025/begin 2026 écht beginnen om van de kerk een nieuwe plek van betekenis te maken.

WIL JE OOK BIJDAGEN?

De inkomsten van de toekomstige exploitatie zijn van levensbelang voor de Luciakerk. Daarnaast maken we gebruik van subsidies en fondsen en kan ook jij een bijdrage doen.

Lid worden van de Club der Lucianen

Vanaf € 500,- per jaar kun je voor drie tot vijf jaar lid worden van de Club der Lucianen. Dan nodigen we je uit voor speciale events en betrekken we je bij de herbestemming. Ook krijg je bepaalde privileges, zoals speciale aanbiedingen, voorinschrijvingen en het gebruik van de locatie voor zakelijke doeleinden.

Sponsors als bedrijf

Bedrijven kunnen zich aan de Luciakerk verbinden als sponsor. Met een geldbedrag of in natura. We denken graag mee over een samenwerking op maat.

Giften en legaten met belastingvoordeel

Dankzij de ANBI-status van Stichting Anna Lucia Ravenstein kunnen donateurs met belastingvoordelen een gift doen of een legaat nalaten. Op belastingdienst.nl vind je meer informatie hierover.

Doneren als particulier

Elke bijdrage, klein en groot, is waardevol. Scan de QR-code en doneer.

Ook kun je contact opnemen met één van onze bestuursleden via info@luciaravenstein.nl

LUCIARAVENSTEIN.NL